

lejlighed, er endelig. Ifølge bilag 2 er der modtaget 13 klager over sådanne afgørelser.

Ifølge § 105 i lov nr. 355 af 27. december 1958 om leje kan huslejenævnenes afgørelser som hovedregel indbringes for domstolene. Enkelte grupper af afgørelser er dog endelige, såfremt nævnets beslutninger er enstemmige. Jeg har i alt modtaget 10 klager over huslejenævnenes afgørelser. Bortset fra et enkelt tilfælde, hvor det var oplyst, at afgørelsen var enstemmig, har det ikke på grundlag af de foreliggende oplysninger kunnet afgøres, om de påklagede afgørelser kunne indbringes for boligretten.

Endvidere har jeg modtaget 2 klager over kommunalbestyrelsernes afgørelser i henhold til lejelovens § 149 om tilladelse til sammenlægning af beboelseslejligheder m. v. Disse afgørelser er endelige ifølge samme lovs § 150.

Kommunalbestyrelsernes afgørelser i henhold til kommuneskattelovens § 39 om eftergivelse og nedsættelse af personlig kommuneskat er endelige. Ifølge bilag 2 er der modtaget 5 klager over de af kommunalbestyrelserne i så henseende truffene afgørelser.

Endvidere har jeg modtaget 2 klager over afgørelser truffet af trafikudvalg nedsat i henhold til lov nr. 257 af 27. maj 1950 om omnibus- og fragtmandskørsel med motor-køretøj. Disse udvalg, hvis afgørelser er endelige, har jeg anset for amtskommunale institutioner, jfr. min beretning for 1957, s. 75.

Klager over funktionærer på Sct. Hans hospital fra personer, der er dømt til anbringelse på sindssygehospital, kan ikke behandles af direktoratet for statens sindssygehospitaler eller af det af folketinget i henhold til grundlovens § 71, stk. 7, nedsatte tilsyn. Jeg har modtaget enkelte sådanne klager, som jeg har oversendt til Københavns kommune.

Endelig fremgår det af en i min beretning for 1956, side 142-144, omtalt sag, at boligministeriet ikke kunne foretage noget i anledning af, at et sogneråd havde meddelt en frabrikant tilladelse til at opføre en maskinfabrik i strid med den af vedkommende kommune til boligministeriet indsendte dispositionsplan. Jeg kunne alene optage sagen til behandling for så vidt angik boligministeriets afgørelse, der ikke gav mig grundlag for kritik.

B. Har klagerne samtidig med afvisningen fra ombudsmanden modtaget underretning om, hvilke retsmidler der står til deres rådighed, samt om muligheden for eventuelt at opnå fri proces?

I § 6 i instruksen for folketingets ombudsmand er det bestemt:

„Vedrører en klage personer eller forhold, der ikke omfattes af ombudsmandens virksomhed, eller er klagen for sent indgivet, underretter ombudsmanden klageren om, at han ikke kan foretage noget i anledning af klagen. Ombudsmanden kan dog oversende en sådan klage til rette myndighed samt give klageren rimelig vejledning.“

I overensstemmelse hermed har jeg i ca. 110 af de omhandlede 301 sager enten givet klagerne meddelelse om, til hvilken højere myndighed de kunne henvende sig, eller oversendt klagerne til vedkommende myndighed.

I en del tilfælde har det på grund af manglende oplysninger fra klageren ikke været muligt at give vedkommende nogen vejledning.

Hvor der har været klaget over en af en kommunal myndighed foretaget ekspropriation, har jeg henledt klagerens opmærksomhed på grundlovens § 73, stk. 3, hvorefter domstolene kan påkende ethvert spørgsmål om ekspropriationsaktens lovlighed og erstatningens størrelse. Bortset fra disse tilfælde har jeg normalt ikke givet klageren meddelelse om, at det påklagede spørgsmål kan indbringes for domstolene, endsige givet oplysning om muligheden for at få fri proces. En sådan vejledning bør efter min opfattelse i reglen kun gives i tilfælde, hvor jeg har undersøgt vedkommende sag, idet en henvisning til den blotte mulighed for domstolsprøvelse ofte vil kunne give en klager den urigtige opfattelse, at han vil kunne vinde en eventuel retssag.

C. Kan der nævnes eksempler på, at en klage efter at have været afvist og indbragt for en statsmyndighed på ny er indbragt for ombudsmanden?

Spørgsmålet kan besvares bekræftende, og følgende eksempler kan anføres:

En mand klagede over, at et socialt udvalg havde udbetalt hans hustru 50 kr. i kommunehjælp og tilpligtet ham at tilbage-